

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1682. usque ad annum 1690

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 90119231

§. 13. Literæ Encyclicæ Cleri Gallicani ad Franciæ Præsules.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67608)

Sæc. XVII.
A. C. 1682.

*Vobis additissimi Collegæ
Archiepiscopi, Episcopi, cete-
rique Ecclesiastici Viri
A Clero Gallicano Deputati,
FRANCISCUS Archiepiscopus
Parisiensis Præses.*

*De mandato Illustrissimorum & Reveren-
dissimorum Archiepiscoporum, Episcoporum,
totiusque cætus Ecclesiastici in comitiis Ge-
neralibus Cleri Gallicani Parisiis con-
gregati.*

§. XIII.

*Litteræ Encyclicæ Cleri Gallicani ad
Franciæ Præsules.*

Sæger Hist. **P**ostea Franciæ Præsules omne stu-
Eccl. p. 4. dium impenderunt, ut Ludovicum
Horn. con- Regem ad promovendam Hugonota-
tin. Hist. rum conversionem incitarent; unde in-
pag. ter eos Archiepiscopus Parisiensis gra-
tius Regi actis pro studio in evertenda
hæresi impenso, enixe rogabat, ut in
laudabili hoc proposito immotus per-
sisteret, necnon Francisci I. Prædecef-
foris sui exemplum imitaretur, qui asse-
rere solebat, se etiam mori non recu-
saturum, dummodo Francia unum fie-
ret ovile atque unus Pastor. Ad hæc
reposuit Rex, se non tantum brachii,
sed & vitæ jacturam libenter subiturum,
si om-

homines hæretici in Regno suo ad veræ Sæc. XVII.
 Ecclesiæ finem revocari possent. Hoc A. C. 1682.
 Ludovici ardore magis accensi Præsu-
 les, die prima Julii, annuente Rege
 omnes Regni Episcopos certiores red-
 didere, sibi id negotii fuisse demanda-
 tum, ut hæresin Calvini, utpote po-
 tiorem schismatis arcem expugnarent,
 ac Magni Ludovici triumphos gloriosa
 Protestantium conversione augerent.
 Igitur hanc in rem ad eos Franciscus
 Harlæus Archiepiscopus Parisiensis ex
 mandato Cleri Gallicani Parisiis in co-
 mitiis auctoritate Regia congregati se-
 quens edictum circa Religionis nego-
 tium promulgavit:

„Quod a Patribus olim in Concilio Nouvell.
 „Arelatensi primo, bene ac sapienter recueil. des
 „institutum, perfectumque est, ut per- Act. du
 „acta re, cujus conficiendæ caussa præ- Clergé t. 6.
 „sertim convenerant, ad cetera dein-
 „de animum intenderent, quæ Chri-
 „stianæ Reipublicæ commodis intelli-
 „gerent, esse profutura, id etiam nos
 „Parisiis Gallicanæ Ecclesiæ nomine,
 „necnon auctoritate Regia congregati
 „usurpare, in eoque Majorum inhærere
 „vestigiis decrevimus. Quamobrem
 „constitutis, transactisque negotiis,
 „propter quæ duxeramus convenire ne-
 „cessarium, ea deinceps procuranda
 „existimavimus, quæ augendo, tueri-
 „doque

Sæc. XVII. „doque nomini Christiano utilia vide-
 A. C. 1682. „rentur. Et quoniam his tribus capiti-
 „bus omnino pax & virtus Ecclesie
 „tanquam solidis firmamentis conti-
 „neatur, fide, moribus, & disciplina,
 „in iisque stabiliendis Concilii Arela-
 „tensis Patres operam collocarint, id-
 „circo nos in eam partem omni studio
 „incubuimus, ut ad fidem illustrandam,
 „ad efformandos mores, atque ad sanctæ
 „Disciplinæ apud Gallias confirman-
 „dum robur, curam nostram & sollici-
 „tudinem conferremus, ne qua molli-
 „tione imposterum triplex ille funicu-
 „lus, cujus firmo & mirabili contextu
 „Catholica veritas constat, labefactari
 „a quoquam aut dissolvi possit. Cum
 „autem in iis fides præcipua sit, nihil-
 „que plus afferat adjumenti ad eam
 „propugnandam, quam si hæreses ve-
 „ritatis luce, & charitatis ardore schis-
 „mata superentur, operæ pretium esse
 „existimavimus, hæresin Calvinianam
 „statim aggredi, eamque arcem schis-
 „matis potiolem, & in primis validam
 „impugnare. In hoc charitas Christi
 „inclinabat nos, urgebatque. Nam
 „cum intueremur non sine sensu acer-
 „bissimo doloris, ex una Christi Eccle-
 „sia duas esse a schismaticis factas, con-
 „tra quam exemplo suo ipse Christus
 „docuit, qui fecerat e duabus unam,
 „toti

„toti cæpinus excandescere desiderio Sæc. XVII.
 „unitatis, præsertim cum his Christi A. C. 1682.
 „vocibus quotidie incenderemur: *Alias*
 „*oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili, &*
 „*illas me oportet adducere, ut fiet unum*
 „*ovile, & unus Pastor* Joan. 10. v. 16.
 „Excitabant nos præterea Innocentii XI.
 „R. P. vita & mores, sic ad veteris,
 „atque austerioris disciplinæ formam
 „compositi, ut cum eo sentire fidei no-
 „stræ adversariis recusandum non sit,
 „cujus facta imitari etiam sibi, si verum
 „loqui velint, optandum fateantur. De-
 „nique stimulabant animos nostros, au-
 „gebantque Ludovici Magni quotidiana
 „erga Ecclesiam merita, imo potius
 „Regiæ fortitudinis, Christianæque pie-
 „tatis miracula, qui quot urbes hære-
 „ticas intra Galliæ fines ad pristinam,
 „avitamque fidem reduxit, totidem
 „Ecclesiæ Parenti, Filius natu æque
 „ac virtutibus major, incruentas pe-
 „perit victorias, suis Fratribus Matri
 „omnium communi, qua invitando,
 „qua benefaciendo post diuturnum (di-
 „vortium reconciliatis. His commoti
 „exemplis, ac tantum non suspecti no-
 „bismetipsis negligentæ in fungendo
 „munere Pastoralis ad hæresin impug-
 „nandam denique nos accinximus. Ve-
 „rum cum intelligeremus bellum istius-
 „modi charitatis unius armis geren-
 „dum

Sæc. XVII. „dum esse, una Christi Domini pace
 A. C. 1682 „conficiendum, non adhibere minas,
 „non objicere terrores, non certare
 „contumeliis instituiimus, sed hortatio-
 „nibus, votis, & precibus compellare
 „adversarios atque ad concordiam ad-
 „ducere. Tametsi enim non ignore-
 „mus, contigisse interdum, ut qui per
 „misericordiæ lenitatem allici recusaf-
 „sent, per salubrem charitatis quasi
 „mordacitatem compellerentur: tamen
 „& Christianæ Societati, quæ inter nos
 „est, & Catholicæ Matris affectui ma-
 „gis aptum & congruum fore duximus,
 „de gremio pacis Apostolicæ fugientes
 „paternis monitis revocari. Et antea
 „quidem spontaneos exules, invita &
 „supra quam dici potest, dolens Christi
 „Ecclesia severo, itemque legitimo ju-
 „dicio tanquam filios degeneres, mi-
 „lites desertores, cives rebelles exhæ-
 „redaverat, exauctoraverat, & proscri-
 „pserat, nunc vero exhæredatos, ex-
 „auctoratos, proscriptos voce nostra po-
 „stremum alloquitur, & jam nimium
 „diu acerbi pœnam exilii sustinentes a-
 „manter sollicitat, maternoque animo
 „ac desiderio convenit de correctione,
 „de reditu, de concordia, quam si tum
 „retinere voluissent, cum sua sponte a
 „nobis recesserunt, illa nunquam pro
 „communi erga filios omnes pietate,
 „ab-

„abrupisset. Quare monemus, horta-
 „murque toto pondere charitatis incli-
 „nantes ad reconciliationem pacis, ut
 „revertantur ad nos. Percunctamur
 „iterum, iterumque cur abscesserint,
 „cur Catholicam unitatem repudiarint?
 „significamus, quam proclive futurum
 „sit, plaga schismatis obducta semel,
 „persanari cetera, quæ medicina egere
 „videbuntur, atque adeo pollicemur,
 „si ex animo resipiscant, a nobis esse,
 „vel cum Matris Ecclesiæ quasi quo-
 „dam incommodo recipiendos. Ac ne
 „fors inde sumant occasionem sibi ac
 „suis blandiendi spe inani futuræ inter
 „nosmet dissociationis, quod exorta
 „sint nuperrime Romanam inter & Gal-
 „licanam Ecclesiam nonnulla diffidia,
 „censuimus admonendos, primum non
 „de fidei doctrina, quæ una eademque
 „semper fuit utrobique, non de morum
 „institutiis, quos utraque apud se vult
 „esse purissimos & castigatissimos: ve-
 „rum de alternantis pro tempore di-
 „sciplinæ rationibus aliquot, nos cum
 „Ministris summi Pontificis (salva pace
 „fraternæ charitatis) contendere. Dein
 „vero posse a Catholicis adversus Ca-
 „tholicos citra noxæ periculum, dum
 „id more Christiano, ac modo fiat, in-
 „tra viscera Ecclesiæ, neque scisso utero
 „disputari. Postremo illam ipsam con-
 „ten-

Sec. XVII.
 A. C. 1682.

Sæc. XVII. „tentionem, quam suscepimus, & ipsis
 A. C. 1682. „fugiendi exemplo nostro schismatis,
 „& nobis ejusdem infectandi causam
 „esse oportere; quippe quanto modera-
 „tior, honestiorque nostra contestatio
 „futura est, tanto confidentius schisma-
 „ticos arguere, ac divulsæ unitatis reos
 „facere apud totam Ecclesiam licebit
 „nobis. Etenim cum in eam necessi-
 „tatem sæpe adducti simus, tametsi re-
 „pugnantes, ut querelis interdum a-
 „pud Romanum Pontificem deferendis,
 „Regni juribus interdum, vel Ecclesiæ
 „nostræ vindicandis privilegiis agere-
 „mus, ea moderatioe, Reverentia,
 „& Religione in re quavis disceptanda
 „discernendaque fuimus adhuc, ut ne mi-
 „nimam quidem suspicionem læsæ cha-
 „ritatis moverimus, nedum ut simul-
 „tati locum ullum fecerimus, aut di-
 „vortio dederimus occasionem. Hæc
 „nostri consilii de revocandis ad con-
 „cordiam schismaticis tota plane ratio
 „est, eaque ad Ecclesiæ Africanæ imi-
 „tationem expressa. Nam quemadmo-
 „dum Africani Patres a Majoribus no-
 „stris acceperunt, quo hæreses quon-
 „dam apud se invalescentes facilius pro-
 „fligarent, ita nos ab eorum exemplo
 „hodie repetimus, quo sanctiones no-
 „stras contra horum temporum hæreti-
 „cos tueamur. Quod quidem ut ex
 „voto

„voto nostro, adeoque etiam vestro per- Sæc. XVII.
 „ficiatur, vos etiam atque etiam obte- A. C. 1682.
 „stamur, & pro eo charitatis ardore,
 „quo erga Christi Ecclesiam nobiscum
 „juxta incensi estis, futurum expecta-
 „mus, ut cum primum has literas, at-
 „que hujus monitionis ad schismaticos
 „acceperitis exemplum, id curetis con-
 „tinuo notum fieri omnibus & singulis
 „Calvinianæ sectæ consistoriis, quæ in
 „vestris Diæcesibus ubique sunt, & in-
 „dictis publice jejuniis, eleemosynis,
 „supplicationibus, instituatis præterea
 „catecheses, Conciones, adhortatio-
 „nes, colloquia pacifica, ceteraque id
 „genus conciliandis animorum conten-
 „tionibus idonea. Ita speramus fore,
 „ut adjuvante Deo per summam suam be-
 „nignitatem fiant. Nostra de pace, & uni-
 „versi Orbis Christiani reconciliatione
 „consilia, fiat demum, ut antea, unum
 „ovile, & unus Pastor.”

Hiscæ literis triginta quinque Fran-
 ciæ Præsules, & totidem Ecclesiastici
 subscripti legebantur.

Die autem decima Julii Rex datis
 ad hosce Præsules literis eorum Zelum
 ac studium pluribus commendavit, eis-
 que significari jussit, quod omnes Pro-
 vinciarum Prætores hortatus sit, qua-
 tenus ad optatum conversionis succes-
 sum eisdem suas quoque jungerent vi-
 res

Sæc. XVII. res & auxilium, simul tamen eis incul-
A. C. 1682. cabat, ut Calvinianorum animos non-
 nili moderatione & rationum pondere
 ad veritatis semitam reducere niteren-
 tur, nilque contra edicta & declara-
 tiones, vi quarum Calviniana secta in
 Regno est tolerata, attentarent.

§. XIV.

*Cleri Gallicani Monitum Pastorale ad
 omnes Franciæ Calvinistas.*

*Hode vie de
 Louis XIV.
 Hist. de la
 revoc. de
 l'Edit de
 Nantes.*

Prona hac Regis voluntate animati
 Præsules Gallicani, insuper cun-
 ctos Calvinistas, quos nomine *Fratrum*
 honorabant, ex omnibus Franciæ Pro-
 vinciiis ad pristinam cum Ecclesia Ca-
 tholica unionem invitarunt, tresque li-
 teras fraterna charitate plenas & regio
 diplomate munitas die prima Julii ad il-
 los transmisere, hujus tenoris: „Ingemi-
 „scit jam diu, Fratres, universa Christi Ec-
 „clesia, & maximo cum dolore plena fan-
 „ctæ & sinceræ pietatis Parens vos ab ute-
 „ro, ab uberibus, a gremio suo volunta-
 „ria secessione abstractos, & in solitu-
 „dine adhuc errantes videt. Numquid
 „enim poterit mater oblivisci filiorum
 „uteri sui? aut Ecclesia non meminisse
 „Charitatis erga vos, male memores
 „quidem, at filios tamen suos, quos
 „erroris contagio a veritate Catholica,
 „&